

HRVATSKI SABOR

Odbor za gospodarstvo

Klasa: 022-03/20-01/161

Ur. broj: 6521-6-20

Zagreb, 16. prosinca 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: a) **Izvješće o konzultacijama u vezi s namjerom proglašenja isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru**
b) **Prijedlog odluke o proglašenju isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru**
- Izvješće s rasprave

Odbor za gospodarstvo Hrvatskoga sabora je na 5. sjednici održanoj 16. prosinca 2020. godine raspravio Izvješće o konzultacijama u vezi s namjerom proglašenja isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru te Prijedlog odluke o proglašenju isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. prosinca 2020. godine.

Odbor je navedeni akt raspravio kao zainteresirano radno tijelo, sukladno odredbi članka 179. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

U uvodnom izlaganju predstavnica predlagatelja je istaknula kako Republika Hrvatska i sada kroz režim Zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske (ZERP) i kroz režim epikontinentalnog pojasa (na morskome dnu i podzemlju) ostvaruje sadržaje isključivog gospodarskog pojasa koji se odnose na suverena prava istraživanja i iskorištavanja, očuvanja i gospodarenja živim prirodnim bogatstvima voda izvan vanjske granice teritorijalnog mora, te jurisdikciju glede znanstvenog istraživanja mora i zaštite i očuvanja morskog okoliša.

Nakon ulaska Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, države članice EU više nisu izuzete iz primjene ZERP-a, već navedeni pojas, kao i svi isključivi gospodarski pojasevi i ribolovne zone drugih država članica Europske unije, postaje dio „voda Europske unije“, u kojem se primjenjuju pravila zajedničke ribarstvene politike i ostvaruje suradnja između država članica Europske unije vezano za zaštitu i očuvanja prirodnih bogatstava mora i morskog okoliša, dakle upravo onih aspekata koji su Republici Hrvatskoj posebno bitni.

Nadalje, predstavnica predlagatelja je informirala i o provedenim konzultacijama koje je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova provelo s državama članicama Europske unije i Europskom komisijom vezano za zaštitu interesa Republike Hrvatske u Jadranskom moru, uključujući i mogućnost proglašenja pune primjene isključivog gospodarskog pojasa.

Po okončanju konzultacija, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je u suradnji s drugim državnim tijelima pripremlilo Izvješće, koje je Vlada Republike Hrvatske prihvatila 2. studenoga 2017. godine.

U spomenutom Izvješću je između ostaloga utvrđeno kako neovisno o tome u kojoj mjeri Republika Hrvatska već sada ostvaruje svoja prava i interese u Jadranskom moru, ima

pravo proglasiti isključivi gospodarski pojas i početi s njegovom punom primjenom, u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora i Pomorskim zakonikom.

Konzultacije sa susjednim državama su nastavljene, u prvom redu sa obalnim državama, a pogotovo sa Talijanskom Republikom. Krajem studenog održan je 4. sastanak Koordinacijskog odbora ministara Republike Hrvatske i Talijanske Republike. Tom je prigodom s talijanskim ministrom vanjskih poslova, Luigiem Di Maiom, potvrđena usklađenost dviju država u cilju proglašenja isključivih gospodarskih pojaseva u Jadranskom moru, kao i spremnost pristupanja razgovorima o razgraničenju.

Također je svoju namjeru za proglašenjem isključivog gospodarskog pojasa, Republika Hrvatska prezentirala i slovenskoj strani te je obavljen niz razgovora, kako na ministarskoj razini tako i na razini predsjednika Vlada.

Ministar vanjskih poslova je o tome razgovarao između ostalih i s grčkim ministrom vanjskih poslova Nikosom Dendiasom, kao i s francuskim ministrom vanjskih poslova Jean-Yves Le Drianom, a o tome je govorio i u prosincu ove godine na video konferenciji „Med Dialogues“, koja je okupila države Sredozemlja.

I ostale države u okruženju, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Albanija su upoznate o namjeri Republike Hrvatske, no u odnosu na njih je ZERP u punoj primjeni, pa neće biti nekih promjena.

Krajem prosinca će se održati trilateralni sastanak ministara nadležnih za vanjske poslove Republike Hrvatske, Talijanske Republike i Republike Slovenije na kojem će se razgovarati o važnosti zajedničkog koordiniranog djelovanja s ciljem ekološke zaštite Jadrana i upravljanja plavim gospodarstvom. Još jedan trilateralni ministarski sastanak održat će se početkom 2021. godine, na kojem će razgovarati o jačanju suradnje u području Jadrana, uključujući gospodarsku suradnju i povezanost, a sve u svjetlu proglašenja isključivih gospodarskih pojaseva s obje strane Jadranskog mora.

Spomenutom Odlukom proglasio bi se isključivi gospodarski pojas u Jadranskom moru u skladu s pravnim režimom utvrđenim UNCLOS-om i Pomorskim zakonikom, utvrdili morski prostori koji obuhvaćaju isključivi gospodarski pojas i načini utvrđivanja njegove vanjske granice, uredila bi se i privremena vanjska granica isključivog gospodarskog pojasa do njezina konačnog utvrđivanja, kao i utvrdio pravni režim isključivog gospodarskog pojasa u skladu s Pomorskim zakonikom, UNCLOS-om i zakonodavstvom EU-a. Odlukom će se također utvrditi dan stupanja Odluke na snagu, odnosno datum kojim bi se izvan snage stavila Odluka o proširenju jurisdikcije Republike Hrvatske na Jadranskom moru („Narodne novine“, br. 157/03, 77/04, 138/06 i 31/08).

Odlukom o isključivom gospodarskom pojasu Republike Hrvatske, sve države, ne dirajući u suverena prava i jurisdikciju Republike Hrvatske, i dalje uživaju međunarodnim pravom zajamčene slobode i prava (sloboda plovidbe, preleta, postavljanja kabela i dr.).

Bitna razlika između isključivog gospodarskog pojasa i ZERP-a jest pravo kontrole brodova koji plove pod zastavom države članice EU, ako postoji opravdana sumnja da krše međunarodne standarde zaštite okoliša, posebice onečišćenja mora.

Također, svoj doprinos ovoj temi je dao predstavnik Ministarstva poljoprivrede koji je istaknuo da se proglašenjem isključivog gospodarskog pojasa, u segmentu ribarstva, za Republiku Hrvatsku, ništa neće promijeniti, budući je i ZERP dio ribolovnog mora EU.

No, da je ovdje riječ o unaprjeđenju međunarodnog okvira kroz koji se upravlja iskorištavanjem resursa Jadranskog mora, te nastavku dobre suradnje s Talijanskom Republikom u dijelu upravljanja resursima.

Naglasio je da kad govorimo o području isključivog gospodarskog pojasa, moramo znati da hrvatski kočari na tom području ostvaruju manje od 15 % ukupnog ulova, te da je

naša flota dominantno usmjerena na ribolov u teritorijalnom moru gdje je stanje resursa povoljnije.

Tijekom rasprave istaknuta je važnost proglašenja isključivog gospodarskog pojasa kako s hrvatske tako i s talijanske strane, jer će se omogućiti šira zaštita, posebice glede izlovljavanja ribe od strane trećih zemalja koje sada ribare u području tog dijela otvorenog mora.

Nakon provedene rasprave Odbor za gospodarstvo je jednoglasno sa devet (9) glasova „ZA“ odlučio predložiti Hrvatskom saboru sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Izvješće o konzultacijama u vezi s namjerom proglašenja isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru.
2. Podržava se Prijedlog Odluke proglašenju isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru, i zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da na trilateralnom sastanku u siječnju 2021. godine, između Republike Hrvatske, Talijanske Republike i Republike Slovenije, podupre snaženje suradnje u svijetlu proglašavanja isključivih gospodarskih pojaseva Republike Hrvatske i Talijanske Republike u 2021. godine, nakon čega će se potvrditi Odluka o proglašenju isključivog gospodarskog pojasa u Hrvatskom saboru.

Za svog izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio Žarka Tušeka, predsjednika Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Žarko Tušek
Žarko Tušek